SAMRÆMDAR MERKINGAR

HANDBÓK UM MERKINGAR FYRIR SÖFNUN ÚRGANGS Á ÍSLANDI

3. útgáfa, febrúar 2023

Formáli

Í handbókinni er að finna upplýsingar um íslenska útfærslu af samnorrænum merkingum fyrir flokkun og söfnun úrgangs og notkun þess. FENÚR, fagráð um endurvinnslu og úrgang, hefur leitt gerð íslensku útfærslunnar og var verkefnið styrkt af Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu. Um er að ræða samræmt litakóða-, tákna- og hugtakakerfi sem nær yfir söfnun úrgangs frá heimilum og rekstraraðilum og á söfnunarstöðvum. Það hefur það markmið að auðvelda notendum að flokka eins og til er ætlast og stuðla þannig að hreinni úrgangsstraumum og aukinni endurnotkun og endurvinnslu. Tilgangurinn er að hafa einfaldar, skýrar og greinagóðar upplýsingar um flokkun úrgangs á þeim stað sem úrgangur fellur til og er safnað. Einnig að upplýsingar til notenda séu alls staðar eins þrátt fyrir að söfnun úrgangs á hverjum stað geti verið breytileg. Auðvelt er að aðlaga merkingarnar að þeirri söfnun sem er til staðar þar sem kerfið byggir á LEGO kubba hugsun og er í senn sveigjanlegt og samræmt. Samræmt merkingakerfi er einnig hagkvæmt þar sem merkingarnar eru tilbúnar til notkunar fyrir hvern þann sem þarf á þeim að halda. Kerfið er bæði valfrjálst og gjaldfrjálst.

Kerfið byggist annars vegar á dönsku merkingakerfi sem gefið var út árið 2017 með góðum árangri og hins vegar sænskri útfærslu af því kerfi sem kom út í júlí 2020. Við aðlögun þessara kerfa yfir á íslenskar aðstæður voru kortlagðir helstu úrgangsstraumar sem safnað er sérstaklega á Íslandi auk þess sem stjórn FENÚR, þar sem setið hafa fulltrúar sveitarfélaga, Úrvinnslusjóðs, þjónustuaðila, ráðgjafastofa og fleiri haghafa, voru fengnir til aðstoðar. Ljóst er að norræna merkingakerfið og íslensk útfærsla þess mun þróast með þarfir notenda í huga, svo sem með breytingum í framleiðslu á vörum og umbúðum og breytingum á meðhöndlun úrgangs og verður því handbókin ávallt lifandi plagg.

Önnur Norðurlönd hafa eða ætla að innleiða svipað kerfi og nokkur önnur Evrópulönd hafa sýnt kerfinu áhuga. Talið er að notkun kerfisins á öllum Norðurlöndunum gæti skapað tækifæri fyrir fyrirtæki sem selja vörur á milli Norðurlandanna og fyrir aukið samstarf á milli landa um meðhöndlun úrgangs. Þeim mun fleiri sem fá sömu einföldu og skýru skilaboðin um flokkun og skil til endurvinnslu þeim mun betri skilyrði eru fyrir aukinni flokkun til endurnotkunar eða endurvinnslu. Þannig er stuðlað að hringlaga hagkerfi.

Kópavogi, 25. nóvember 2020

Eygerður Margrétardóttir, formaður FENÚR

Viltu vita meira um kerfið?
Sendu tölvupóst á netfangið fenur@fenur.is.

3. útgáfa, febrúar 2023

Nánari útfærsla, hönnun og prentun
Gott er að nýta þjónustu grafískra hönnuða, auglýsingastofa eða prentsmiðja ef útfæra þarf framsetningu merkjanna nánar og framleiða efnið sem um ræðir til notkunar. Kostnaður við slíkt er á ábyrgð notenda merkjanna.

Efnisyfirlit

Formáli **2**

Efnisyfirlit **3**

Úrgangur frá heimilum **4**
Yfirlit yfir merkingar 5
Litanúmer 6
Önnur tungumál 7

Grenndar- og söfnunarstöðvar **8**
Yfirlit yfir merkingar 9
Litanúmer 17
Önnur tungumál 18

Notkun merkjanna **23**
Yfirlit yfir merkingar 24
Notkun merkja án heitis 27

Algengar spurningar **28**

FENUR

FAGRÁÐ UM ENDURNÝTINGU OG ÚRGANG

Úrgangur frá heimilum

Yfirlit

Íslenska merkingakerfið fyrir flokkun úrgangs skiptist í tvennt eftir því hvort um er að ræða söfnun úrgangs frá heimilum eða móttöku á grenndar- og söfnunarstöðvum. Í þessum kafla eru sýndar merkingar sem nýtast við söfnun úrgangs frá heimilum og nýtast einnig við söfnun á sambærilegum úrgangi frá rekstraraðilum. Um er að ræða átta yfirflokka sem hver hefur sinn einkennislit og mismunandi fjölda merkinga sem hvert hefur sitt tákn og heiti. Sumir þessara yfirflokka og merkingar sem þeim tilheyra nýtast einnig á grenndar- og söfnunarstöðvum.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

PAPPI

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir átta yfir úrgang frá heimilum fela í sér 15 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

GARÐA-ÚRGANGUR | **MATARLEIFAR** | **GLER OG POSTULÍN** | **PAPPÍR** | **PAPPI** | **PLAST** | **MÁLMAR** | **BLANDAÐUR ÚRGANGUR**

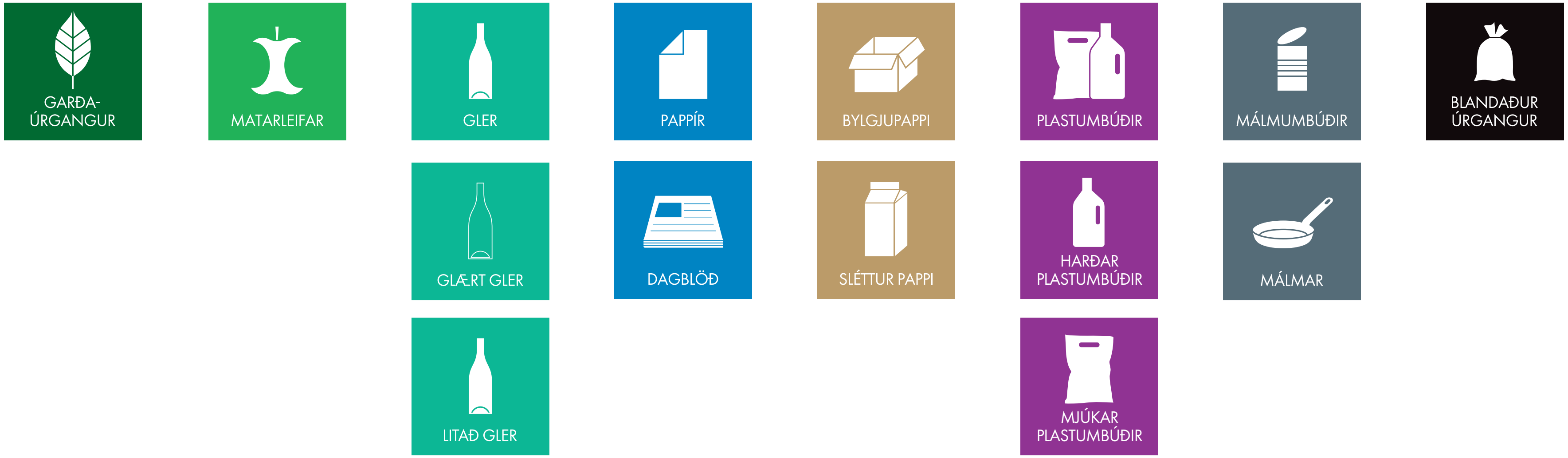

Litanúmer

Litir yfirflokkanna 8 og númer lita.

GARÐAÚRGANGUR

CMYK **80 0 90 50**
PANTONE **349 C**
RGB **0 100 50**
HEX **#006432**
RAL **6001 (EMERALD GREEN)**

MATARLEIFAR

CMYK **80 0 90 0**
PANTONE **7428 C**
RGB **0 160 75**
HEX **#00A04B**
RAL **6037 (PURE GREEN)**

GLER OG POSTULÍN

CMYK **75 0 55 0**
PANTONE **2401 C**
RGB **30 175 140**
HEX **#1DAF8E**
RAL **6027 (LIGHT GREEN)**

PAPPÍR

CMYK **95 35 5 0**
PANTONE **2185 C**
RGB **0 130 190**
HEX **#0082BE**
RAL **5015 (SKY BLUE)**

PAPPI

CMYK **25 35 65 5**
PANTONE **7562 C**
RGB **190 160 100**
HEX **#BEA064**
RAL **1024 (OCHRE YELLOW)**

PLAST

CMYK **50 95 0 0**
PANTONE **7656 C**
RGB **150 30 130**
HEX **#961E82**
RAL **4008 (SIGNAL VIOLET)**

MÁLMAR

CMYK **25 0 0 65**
PANTONE **444 C**
RGB **90 110 120**
HEX **#5A6E78**
RAL **7031 (BLUE GREY)**

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

CMYK **20 20 20 100**
PANTONE **BLACK 6 C**
RGB **20 20 20**
HEX **#141414**
RAL **9005 (JET BLACK)**

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

GARÐAÚRGANGUR

GARÐAÚRGANGUR
GARDEN WASTE
ODPADY OGRODOWE

MATARLEIFAR

MATARLEIFAR
FOOD WASTE
ODPADY ŻYWNOŚCIOWE

GLER OG POSTULÍN

GLER
GLASS
SZKŁO

GLÆRT GLER
CLEAR GLASS
SZKŁO PRZEŹROCZYSTE

LITAÐ GLER
COLOURED GLAS PACKAGING
SZKŁO KOLOROWE

PAPPÍR

PAPPÍR
PAPER
PAPIER

DAGBLÖÐ
NEWSPAPERS
GAZETY

PAPPI

BYLGJUPAPPI
CARDBOARD
TEKTURA FALISTA

SLÉTTUR PAPPI
PAPER & CARDBOARD
PAPIER I KARTON

PLAST

PLASTUMBÚÐIR
PLASTIC PACKAGING
OPAKOWANIA PLASTIKOWE

HARÐAR PLASTUMBÚÐIR
RIGID PLASTIC PACKAGING
TWARDY OPAKOWANIA PLASTIKOWE

MJÚKAR PLASTUMBÚÐIR
SOFT PLASTIC PACKAGING
MIĘKKI OPAKOWANIA PLASTIKOWE

MÁLMAR

MÁLMUMBÚÐIR
METAL PACKAGING
OPAKOWANIA METALOWE

MÁLMAR
METAL
METAL

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR
RESIDUAL WASTE
ODPADY ZMIESZANE

Grenndar- og söfnunarstöðvar

Yfirlit yfir merkingar

Í þessum kafla eru sýndar merkingar sem nýtast við söfnun úrgangs sem skilað er á grenndar-, söfnunar- og móttökustöðvar.

Um er að ræða tólf yfirflokka sem hver hefur sinn einkennislit og mismunandi fjölda merkinga sem hver hefur sitt tákn og heiti. Sumir þessara yfirflokka og merkingar sem þeim tilheyra nýtast einnig við söfnun á úrgangi frá heimilum.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

NYTJAHLUTIR

GLER OG POSTULÍN

PAPPÍR

BYGGINGARÚRGANGUR

PAPPI

RAF- OG RAFEINDATÆKI

ÁHÆTTUÚRGANGUR

PLAST

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

GARÐAÚRGANGUR

MATARLEIFAR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

NYTJAHLUTIR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

PAPPÍR

PAPPI

GLER OG POSTULÍN

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

BYGGINGARÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

RAF- OG RAFEINDATÆKI

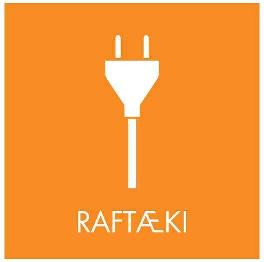

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

ÁHÆTTUÚRGANGUR

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

PLAST OG GÚMMÍ

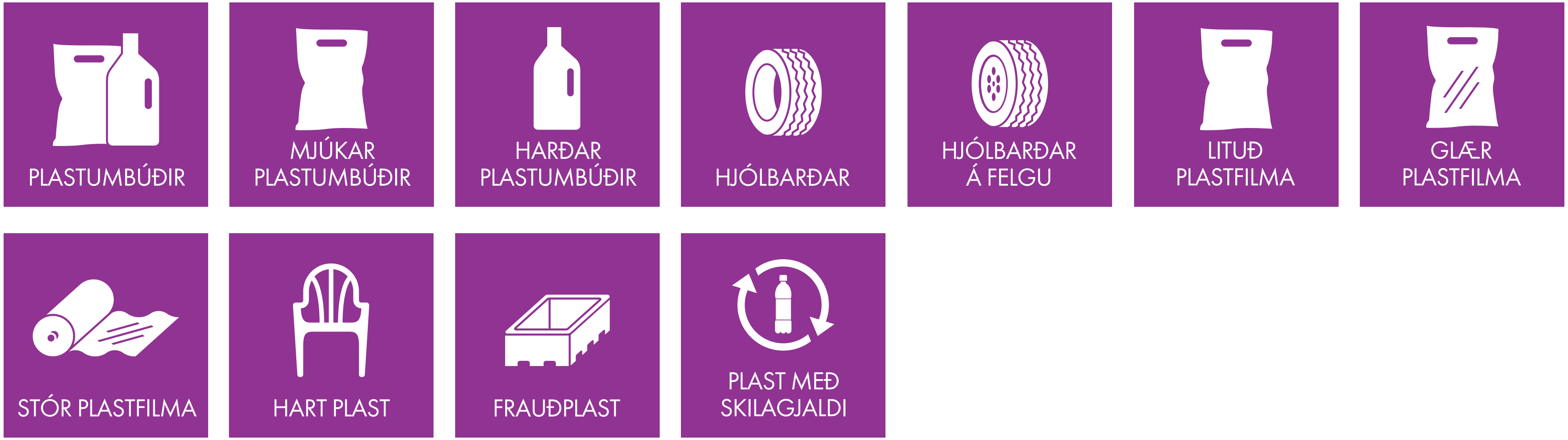

Yfirlit yfir merkingar

Yfirflokkarnir tólf yfir úrgang sem skilað er á söfnunarstöðvar fela í sér 85 merki, sem hvert samanstendur af þremur þáttum: lit, tákni og heiti. Merkingarnar fást á www.fenur.is.

MÁLMAR

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

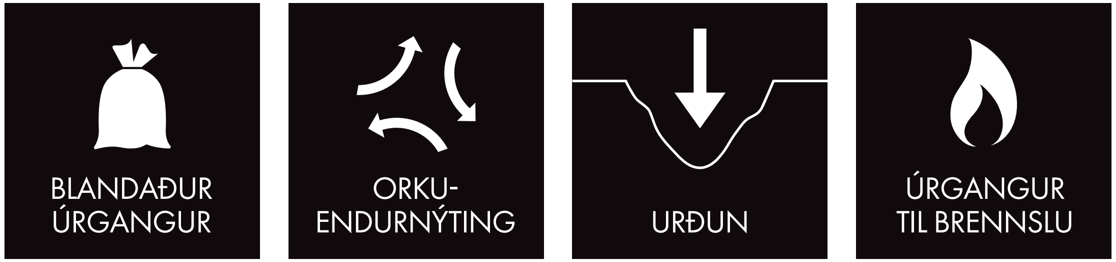

Litanúmer

Litir yfirflokkanna 12 og númer lita.

GARÐAÚRGANGUR

CMYK **80 0 90 50**
PANTONE **349 C**
RGB **0 100 50**
HEX **#006432**
RAL **6001 (EMERALD GREEN)**

MATARLEIFAR

CMYK **80 0 90 0**
PANTONE **7428 C**
RGB **0 160 75**
HEX **#00A04B**
RAL **6037 (PURE GREEN)**

NYTJAHLUTIR

CMYK **55 0 90 0**
PANTONE **7488 C**
RGB **135 200 75**
HEX **#87C84B**
RAL **6018 / YELLOW GREEN**

GLER OG POSTULÍN

CMYK **75 0 55 0**
PANTONE **2401 C**
RGB **30 175 140**
HEX **#1DAF8E**
RAL **6027 (LIGHT GREEN)**

PAPPÍR

CMYK **95 35 5 0**
PANTONE **2185 C**
RGB **0 130 190**
HEX **#0082BE**
RAL **5015 (SKY BLUE)**

BYGGINGAÚRGANGUR

CMYK **95 55 5 40**
PANTONE **2187 C**
RGB **0 75 130**
HEX **#004B82**
RAL **RAL 5010 (GENTIAN BLUE)**

PAPPI

CMYK **25 35 65 5**
PANTONE **7562 C**
RGB **190 160 100**
HEX **#BEA064**
RAL **1024 (OCHRE YELLOW)**

RAF-OG RAFEINDATÆKI

CMYK **0 55 100 0**
PANTONE **144 C**
RGB **240 145 10**
HEX **#F0910A**
RAL **2008 (BRIGHT RED ORANGE)**

ÁHÆTTUÚRGANGUR

CMYK **0 100 90 0**
PANTONE **485 C**
RGB **225 15 30**
HEX **#E10F1E**
RAL **3020 (TRAFFIC RED)**

PLAST OG GÚMMÍ

CMYK **50 95 0 0**
PANTONE **7656 C**
RGB **150 30 130**
HEX **#961E82**
RAL **4008 (SIGNAL VIOLET)**

MÁLMAR

CMYK **25 0 0 65**
PANTONE **444 C**
RGB **90 110 120**
HEX **#5A6E78**
RAL **7031 (BLUE GREY)**

BLANDAÐUR ÚRGANGUR

CMYK **20 20 20 100**
PANTONE **BLACK 6 C**
RGB **20 20 20**
HEX **#141414**
RAL **9005 (JET BLACK)**

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

GARÐA-ÚRGANGUR
GARDEN WASTE
OPDADY OGRODOWE

GRAS OG LAUF
GRASS AND LEAVES
TRAWA I LIŚCIE

KAFFIKORGUR
COFFEE GROUNDS
FUSY Z KAWY

TEXTÍLL
TEXTILES
TKANINY

TIL VIÐGERÐAR
REPAIR
DO NAPRAWY

VÖRUBRETTI
PALLETS
PALETY

JARÐVEGUR
SOIL
ZIEMIA

TRJÁGREINAR
TWIGS AND BRANCHES
GAŁEZIE I GAŁAZKI

MATAROLÍA
COOKING OIL
OLEJ SPOŻYWCZY

ÓNOTHÆFAR TEXTÍLL
TEXTILES
TKANINY

SKÓR
SHOES
BUTY

HÚSBÚNAÐUR
FURNITURE
MEBLE

TRJÁBOLIR OG RÆTUR
STUMPS & ROOTS
PNIE I KORZENIE

MATARLEIFAR
FOOD WASTE
ODPADY ŻYWNOŚCIOWE

NYTJAHLUTIR
REUSE
DO PONOWNEGO UŻYCIA

REIÐHJÓL
BICYCLES
ROWERY

BÆKUR
BOOKS
KSIAŻKI

KERTAVAX
CANDLE WAX
WOSK PO ŚWIEC

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

TRÚNAÐARSKJÖL PAPER FOR SHREDDING DOKUMENTY POUFNE	ÓNOTHÆFAR BÆKUR UNUSABLE BOOKS ZUŻYTE KSIAŻKI	LITAÐ GLER COLOURED GLAS PACKAGING SZKŁO KOLOROWE	POSTULÍN PORCELAIN & CHINA PORCELANA	GIFS PLASTER GIPS	MALBIK ASPHALT ASFALT
PAPPÍR PAPER PAPIER	GLER GLASS SZKŁO	GLER MEÐ SKILAGJALDI DEPOSIT RETURN GLASS SZKŁO ZE STAWKA SKUPU	BYLGJUPAPPI CARDBOARD TEKTURA FALISTA	MÖL OG SANDUR STONE & GRAVEL ŻWIR I PIASEK	EINANGRUN MINERAL WOOL MATERIAŁY IZOLACYJNE
DAGBLÖÐ NEWSPAPERS GAZETY	GLÆRT GLER CLEAR GLASS SZKŁO PRZEŹROCZYSTE	RÚÐUGLER FLAT GLASS SZKŁO OKIENNE	SLÉTTUR PAPPI PAPER & CARDBOARD PAPIER GŁADKI	TJÖRUPAPPÍR ROOFING FELT PAPA DACHOWA	GLUGGAR WINDOWS OKNA

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

Íslenska	English	Polski
SLÖKKVITÆKI	FIRE EXTINGUISHERS	GAŚNICE
FLÚRPERUR	FLUORESCENT TUBES	ŚWIETLÓWKI
OLÍUSÍUR	OIL FILTERS	FILTRY OLEJU
MÁLNING	PAINTS	FARBY
SPILLIEFNI	HAZARDOUS WASTE	ODPADY NIEBEZPIECZNE
HARÐAR PLASTUMBÚÐIR	RIGID PLASTIC PACKAGING	TWARDY OPAKOWANIA PLASTIKOWE
FLUGELDAR	FIREWORKS	SZTUCZNE OGNIE
ÚRGANGSOLÍA	WASTE OIL	OLEJ ODPADOWY
LYFJALEIFAR	PHARMACEUTICALS	ODPADY FARMACEUTYCZNE
OLÍUMÁLNING	OIL-BASED PAINT	FARBA OLEJNA
PLASTUMBÚÐIR	PLASTIC PACKAGING	OPAKOWANIA PLASTIKOWE
HART PLAST	RIGID PLASTICS	TWARDY PLASTIK
LJÓSAPERUR	LIGHT BULBS	ŻARÓWKI
ÚÐABRÚSAR	SPRAY CANS	AEROZOLE
GASHYLKI	PRESSURE BOTTLES	BUTLE GAZOWE
VATNSMÁLNING	WATER-BASED PAINT	FARBY NA BAZIE WODY
MJÚKAR PLASTUMBÚÐIR	SOFT PLASTIC PACKAGING	MIEKKI OPAKOWANIA PLASTIKOWE
HJÓLBARÐAR	TYRES	OPONY

Önnur tungumál

Hér fyrir neðan eru þýðingar merkjanna á ensku og pólsku. Hægt er að nálgast þýðingar á dönsku, sænsku, norsku og þýsku með því að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is.

TYRES WITH RIMS
OPONY NA FELGACH

BIG PLASTIC FILM
DUŻA FOLIA STRETCH

DEPOSIT RETURN METAL
METALE ZE STAWKA SKUPU

WASTE FOR BURNING
ODPADY DO SPALANIA

WASTE-TO-ENERGY
ODZYSKIWANIE ENERGII

COLOURED SOFT PLASTICS
KOLOROWA FOLIA PLASTIKOWA

STYROFOAM
STYROPIAN

METAL
METAL

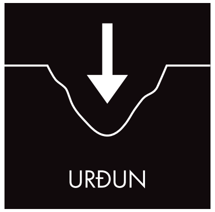

LANDFILL
SKŁADOWISKO ODPADÓW

TRANSPARENT SOFT PLASTICS
PRZEŹROCZYSTA FOLIA PLASTIKOWA

DEPOSIT RETURN PLASTIC
PLASTIK ZE STAWKA SKUPU

METAL PACKAGING
OPAKOWANIA METALOWE

RESIDUAL WASTE
ODPADY ZMIESZANE

Notkun merkjanna

Grunnleiðbeiningar

Kerfið er þróað til að merkja úrgangsílát og til að nota á skilti og aðrar merkingar að mismunandi stærð. Hægt er að stækka og minnka merkingarnar og nota á skilti, á hirðubíla, á vefsíður og í auglýsingaherferðum. Til að aðrar merkingar sjáist sem best, t.d. heiti og merki sveitarfélags, er best að nota svarta eða hvíta liti. Heiti merkjanna má setja fyrir utan litaða reitinn, annað hvort fyrir neðan eða til hliðar, allt eftir því hvað hentar best formi skiltisins.

Merkjapantanir

Hægt er að nálgast merkingarnar á heimasíðu FENÚR, www.fenur.is. Gefa þarf upp hvaða merkingar óskað er eftir auk tengiliðaupplýsinga. FENÚR heldur utan um notkun merkjanna svo að hægt sé að tilkynna notendum kerfisins ef merkingar breytast og fylgjast með útbreiðslu kerfisins.

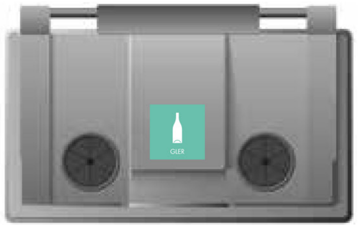

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir gler (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir pappír (600 L).
Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir blandaðan úrgang (600 L). Breidd 180 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á framhlið íláts undir blandaðan úrgang (600 L).
Lárétt, hæð 240 mm (lágmark) breidd 540 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki skipts íláts undir blandaðan úrgang og matar-leifar (240 L). Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á bakhlið skipts íláts undir blandaðan úrgang og matarleifar (240 L). Breidd 120 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki inn í skiptu íláti undir blandaðan úrgang og matar-leifar (240 L). Breidd 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á loki skipts íláts fyrir fleiri en tvo úrgangsflokka. Hæð 60 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki á bakhlið skipts íláts undir fleiri en tvo úrgangsflokka. Breidd 120 mm.

Dæmi um merkingu:
Merki inn í skiptu íláti undir fleiri en tvo úrgangsflokka. Breidd 60 mm.

**Dæmi um merkingu:
Merki á loki íláts undir
blandaðan úrgang (140 L).
Hæð 60 mm.**

Nánari upplýsingar um flokkun ættu alltaf að vera staðsett innan ramma í einkennislit viðkomandi merkingar.

Dæmi um merkingu: Merki á framhlið íláts undir blandaðan úrgang. Breidd 180 mm, hæð 420 mm (lágmark).

Aðlögun

Vinsamlega athugið að merkjunum má ekki breyta á nokkurn hátt. Fylgdu eftirfarandi leiðbeiningum þegar merkingarnar eru sérsniðin:

Stærð og lögun

Merkingarnar samanstanda af lit, tákni og heiti. Hægt er að aðlaga táknið og hafa í öðrum hlutföllum. Óheimilt er að breyta tákninu. Við hönnun skilta verður að viðhalda megin framsetningu merkisins. Ekki er mælt með því að setja saman fleiri en tvö tákn á sama skiltið. Í þeim tilfellum gæti hentað betra að nota heiti yfirflokksins og tákn viðkomandi merkinga til hliðar í röð.

Heiti

Hvert tákn hefur heiti sem ekki má breyta. Hins vegar má bæta við upplýsingum eftir því sem við á, svo sem dæmi um hvaða úrgangur fellur undir merkið.

Leturgerð

Í táknunum er heitið sett í hástöfum með leturgerðinni Futura book. Fyrir aðrar upplýsingar um texta mælum við með að nota leturgerð notandans (sveitarfélagsins) eða Futura, sem er algengt letur.

Litir

Litum merkjanna má ekki breyta eða færa á milli mismunandi úrgangsstrauma.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm, fyrir tvo úrgangsflokka.

Dæmi um merkingu, 1000 X 790 mm, fyrir tvo úrgangsflokka.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm.

Dæmi um merkingu, 120 X 790 mm.

Dæmi liggjandi merkingu, 500 X 100 mm, með texta á fleti í einkennislit viðkomandi merkis.

Dæmi um merkingu, 120 X 790 mm, með texta á fleti í einkennislit viðkomandi merkis.

Notkun merkja án heitis

Tákn án heitis er hægt að nota sjálfstætt, til dæmis á vefsíðum eða á umbúðum vara. Einungis er heimilt að nota það tákn á umbúðum sem endurspeglar meðhöndlun umbúðanna eða vörunnar eftir að notkun hennar er lokið. Hægt er að hafa samband við FENÚR í netfangið fenur@fenur.is ef vafi leikur á hvaða merking hentar.

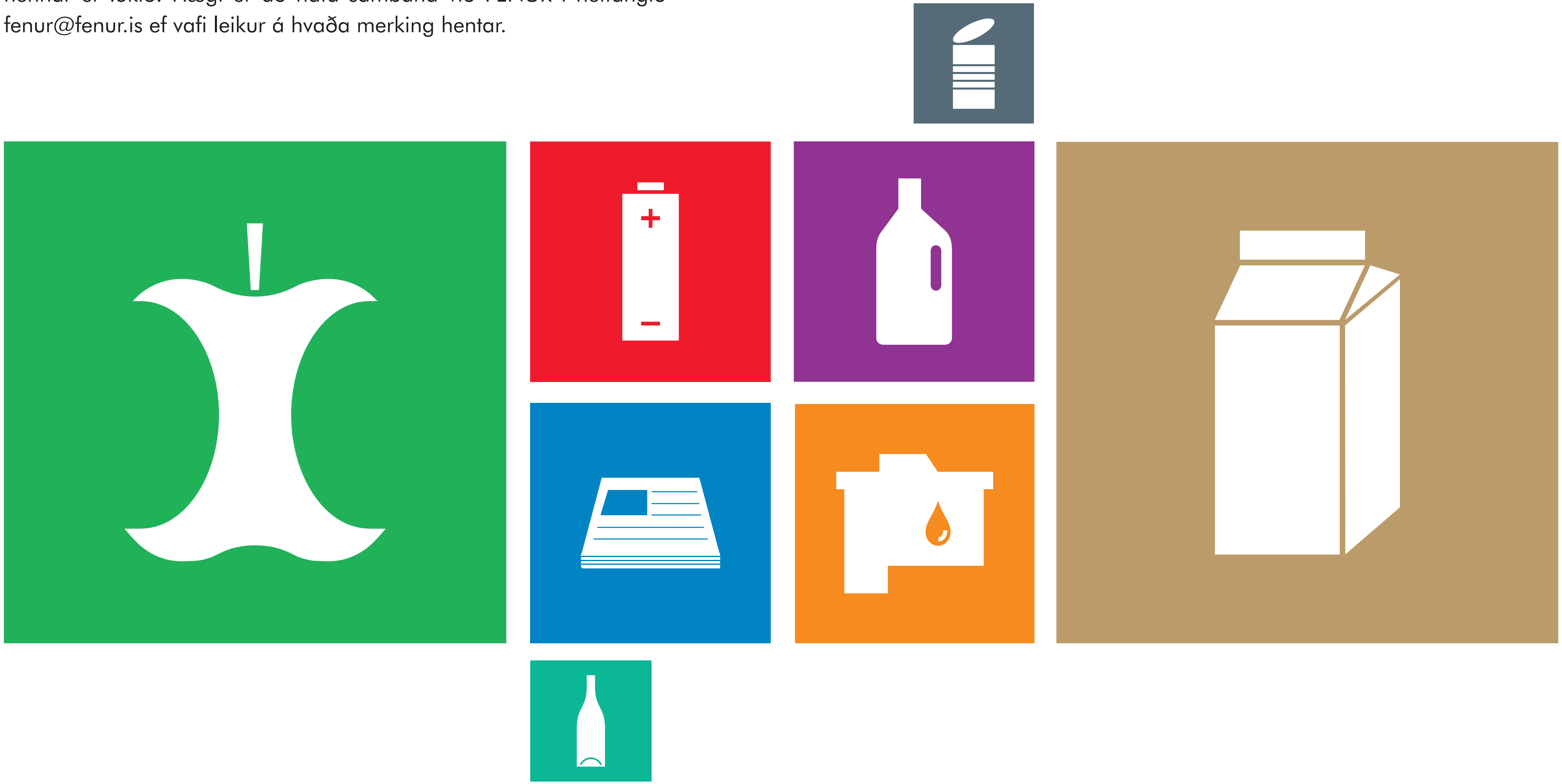

Algengar spurningar

Getum við aðlagað merkingarnar að okkar þörfum?
Hægt er að aðlaga merkin svo lengi sem heiti, tákni og lit merkjanna er ekki breytt. Leiðbeiningar má finna á bls. 23 til 27 í handbókinni. Merkjakerfið er þróað til notkunar fyrir sveitarfélög, þjónustufyrirtæki og framleiðendur, svo framarlega sem farið er eftir leiðbeiningum um notkun merkjanna. Við hvetjum alla til að fylgja ráðleggingum varðandi notkun merkjanna.

Hvað kosta merkingarnar?
Notkun sveitarfélaga, þjónustuaðila, framleiðenda og annarra á merkjunum er gjaldfrjáls. Gott er að nýta þjónustu grafískra hönnuða, auglýsingastofa eða prentsmiðja ef útfæra þarf framsetningu merkjanna nánar og framleiða efnið sem um ræðir til notkunar. Kostnaður við slíkt er á ábyrgð notenda merkjanna.

Má ég breyta heiti úrgangsstrauma eða merkja svo það passi okkar núverandi heitum?
Nei, hvert tákn hefur sitt sérstaka heiti ekki ætti að breyta. Að baki hönnun merkingakerfisins liggur umfangsmikil hugtakavinna. Heiti úrgangsstrauma eru valin í ákveðnu samhengi með það að markmiði að auðvelda flokkun og aukna endurnotkun og endurvinnslu. FENÚR hefur væntingar til að með tímanum muni nýju heitin ná fótfestu og skapa þá samræmingu sem til er ætlast hvort sem er við heimili, fyrirtæki eða á söfnunarstöðvum.

Getum við sameinað tákn og heiti frá mismunandi merkingum?
Nei, ekki má blanda táknum og heitum. Ef þú hefur sérstakar óskir varðandi merkingakerfið og heiti hans vinsamlegast hafðu samband við FENÚR.

Okkur skortir merkingu, hvað eigum við að gera?
En fínt! Þetta þýðir líklega að þið eruð góð í að flokka! Vantar þig nýtt merki, hafðu samband við FENÚR. Mögulega er merkið til á hinum Norðurlöndunum eða verið að þróa það. Ljóst er að merkingakerfið mun þróast með þarfir notenda í huga og með tilliti til þeirra breytinga sem eiga sér stað í meðhöndlun úrgangs. Ísland er með fulltrúa í samstarfshópi Norðurlandanna um ný merki og getur tekið frumkvæði að nýjum merkjum.

Getum við skipt um liti?
Nei, ekki má breyta litunum. Kerfið er hannað í ákveðnu litakerfi en nota má svart hvíta útgáfu að merkinu.

Get ég notað táknin án litar?
Já, öll tákn geta verið notuð sem hvítt tákn á móti svörtu eða lituðum bakgrunn. Athugið að sum tákn líta öðruvísi út í nágrannalöndum okkar.

Verður kerfinu breytt í framtíðinni?
Markmiðið er að merkingarnar séu sem mest eins á öllum Norðurlöndunum. Ljóst er að merkingakerfið mun þróast í samræmi við þarfir notenda og með þeim breytingum sem eiga sér stað í meðhöndlun úrgangs. Stofnuð hafa verið norrænu samtökin EUPicto sem á og rekur norræna merkjakerfið. Fulltrúi Sambands íslenskra sveitarfélaga situr í stjórn samtakana. Vantar þig nýtt merki, hafðu samband við FENÚR. Mögulega er merkið til á hinum Norðurlöndunum eða verið að þróa það.

Hvernig varð merkingakerfið til?
Kerfið byggist annarsvegar á dönsku merkingakerfi sem gefið var út árið 2017 með góðum árangri og hinsvegar sænskri útfærslu af því kerfi sem kom út í júlí 2020. Við aðlögun þessara kerfa yfir á íslenskar aðstæður voru kortlagðir helstu úrgangsstraumar sem safnað er sérstaklega á Íslandi auk þess sem stjórn FENÚR og fleiri haghafar voru fengnir til aðstoðar. Ljóst er að norræna merkingakerfið og íslenska útfærsla þess mun þróast með þarfir notenda í huga, svo sem með breytingum í framleiðslu á vörum og umbúðum og breytingum á meðhöndlun úrgangs og verður því handbókin ávallt lifandi plagg.